

**UCHWAŁA NR XI/77/16
RADY MIEJSKIEJ W CZARNEJ WODZIE**

z dnia 29 lutego 2016 r.

w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Czarna Woda na lata 2016 – 2019, z perspektywą na lata 2020 - 2032”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015r., poz. 1515 z późn. zm.), w związku z uchwałą Nr 122/2009 Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą "Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032", zmienioną uchwałą Nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010r. zmieniającą uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą "Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032" uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Czarna Woda na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 - 2032” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Czarnej Wody.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Sebastian Schmidt

Załącznik do Uchwały Nr XI/77/16
Rady Miejskiej w Czarnej Wodzie
z dnia 29 lutego 2016 r.

Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Czarna Woda na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 - 2032

1. Wprowadzenie.

"Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Miejskiej Czarna Woda na lata 2008 – 2011" został przyjęty uchwałą nr X/73/07 Rady Miejskiej w Czarnej Wodzie, z dnia 27 grudnia 2007 r. a następnie zaktualizowany uchwałą nr XIV/92/12 Rady Miejskiej w Czarnej Wodzie, z dnia 28 marca 2012r. w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Miejskiej Czarna Woda na lata 2012 – 2015, z perspektywą na lata 2016-2032 (aktualizacja)”.

Celem programu jest stopniowa eliminacja wyrobów zawierających azbest z otoczenia oraz ich bezpieczne i prawidłowe unieszkodliwienie. „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Czarna Woda na lata 2016 – 2019 z perspektywą na lata 2020 - 2032” jest kontynuacją przyjętego programu i ma na celu dalsze działania wspomagające usuwanie materiałów zawierających azbest z terenu Gminy Czarna Woda.

Niniejszy program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Czarna Woda zawiera uaktualnione informacje o ilości i miejscach występowania wyrobów azbestowych a także opisuje ogólne mechanizmy oraz zasady pomocy, której Gmina udziela osobom decydującym się na usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu ich nieruchomości.

2. Przepisy prawne dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest i obowiązki z nich wynikające.

Od 1997 r. na terenie Polski obowiązuje zakaz produkcji, handlu oraz stosowania wyrobów zawierających azbest. Zakaz taki wprowadzono ustawą z 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r. Nr 3, poz. 20 z późn. zm.). W następnych latach wprowadzono szereg kolejnych aktów prawnych (ustaw i rozporządzeń) regulujących kwestie związane z postępowaniem i usuwaniem wyrobów zawierających azbest.

Dnia 14 maja 2002 r. Rada Ministrów przyjęła „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”. Program ten zastąpiony został przez "Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032", ustanowiony uchwałą Nr 122/2009 Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009r., zmienioną uchwałą Nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010r. Obowiązujący program krajowy utrzymuje dotychczasowe cele i określa zadania niezbędne do oczyszczenia kraju z azbestu. W rozdziale 4.3 nakłada na samorządy, w tym samorządy gminne obowiązek opracowania programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Polskie prawodawstwo dopuszcza wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest w użytkowanych budynkach, instalacjach lub urządzeniach nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2032 roku. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. Nr 71, poz. 649) zmienione rozporządzeniem z dnia 5 sierpnia 2010r. (Dz.U. z 2010, Nr 162, poz. 1089) oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz.U. Nr 124, poz.1033) zmienione rozporządzeniem z dnia 20 grudnia 2012r. (Dz.U z 2013r. poz. 24) w sposób szczegółowy określają również wymagania dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami azbestowymi, obowiązki właścicieli i zarządców nieruchomości w tym zakresie oraz obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

3. Obowiązki gminy:

Do obowiązków gminy należy:

- a) opracowanie, przyjęcie i aktualizacja gminnego programu usuwania wyrobów zawierających azbest,

- b) gromadzenie informacji przekazywanych przez osoby fizyczne (właściciele i zarządców nieruchomości) o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania,
- c) coroczna aktualizacja bazy danych o obiektach zawierających azbest,
- d) przedkładanie marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, w tym azbestu,
- e) działalność informacyjna i edukacyjna skierowana do właścicieli, zarządców i użytkowników budynków i instalacji zawierających azbest,
- f) współpraca z lokalnymi mediami celem rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest oraz wyroby zawierające azbest,
- g) monitoring i ocena realizacji programu,
- h) przygotowanie i przedstawianie Radzie Miejskiej rocznych sprawozdań finansowych z realizacji zadań „Programu”.

4. Obowiązki właścicieli, zarządców lub użytkowników nieruchomości

Do obowiązków właścicieli, zarządców lub użytkowników nieruchomości należy:

- a) kontrola wyrobów zawierających azbest znajdujących się w obiektach, urządzeniach budowlanych, urządzeniach przemysłowych lub innych miejscach zawierających azbest,
- b) sporządzenie (corocznie) planu kontroli jakości powietrza obejmującej pomiar stężenia azbestu, dla każdego pomieszczenia, w którym znajdują się instalacje lub urządzenia zawierające azbest lub wyroby zawierające azbest,
- c) przegląd i oznakowanie, w sposób przewidziany przez prawo, miejsc, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest,
- d) sporządzenie i przedłożenie marszałkowi województwa (dot. przedsiębiorców) lub burmistrzowi (dot. osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami) corocznej aktualizacji informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania oraz złożenie informacji o wyrobach zawierających azbest, których wykorzystanie zostało zakończone,
- e) zgłoszenie właściwemu organowi architektoniczno-budowlanemu prac polegających na zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest zgodnie z przepisami budowlanymi.

5. Obowiązki wykonawców prac

Do obowiązków wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest należy:

- a) uzyskanie wymaganych zezwoleń i decyzji zatwierdzającej program gospodarowania odpadami niebezpiecznymi albo złożenie organowi informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi (zależnie od ilości wytwarzanych odpadów),
- b) przeszkolenie przez uprawnioną instytucję zatrudnianych pracowników i osób kierujących lub nadzorujących, w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu tych wyrobów oraz w zakresie przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
- c) opracowanie przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmującego w szczególności:
 - identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu albo też na podstawie badań przeprowadzonych przez akredytowane laboratorium,
 - informacje o metodach wykonywania planowanych prac,
 - zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników oraz środowiska przed narażeniem na szkodliwość emisji azbestu, w tym problematykę określoną przepisami dotyczącymi planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
 - ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac monitoringu powietrza,

- posiadanie niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie określonych planem prac oraz zabezpieczeń pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu,

- zgłoszenie prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest z obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej, właściwemu organowi nadzoru budowlanego, państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy,

d) zapewnienie warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest z miejsca ich występowania w sposób określony w § 8 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest,

e) złożenie właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy nieruchomości, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest, pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych.

Wykonawcą prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest może być tylko wyspecjalizowana jednostka posiadająca stosowne uprawnienia oraz wyposażenie techniczne i socjalne zapewniające prowadzenie prac oraz odpowiednie zabezpieczenie pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu. Przepisy tytułu VI ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przewidują odpowiedzialność karną za naruszenie obowiązków w zakresie bezpiecznego wykorzystania i usuwania wyrobów zawierających azbest oraz obowiązków sprawozdawczości, odpowiedzialność administracyjną poprzez wstrzymanie prowadzonej przez podmiot korzystający ze środowiska lub osobę fizyczną działalności powodującej pogorszenie stanu środowiska w znacznych rozmiarach lub zagrażającej życiu lub zdrowiu ludzi. Ponadto do odpowiedzialności za szkody spowodowane oddziaływaniem na środowisko, w tym również powstałe w wyniku postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego.

6. Dotychczasowe wyniki realizacji „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Czarna Woda”

W ramach realizacji „Programu” w latach 2008-2012 i 2012-2015 usunięto 5031,28 m² płyt azbestowo-cementowych.. Zestawienie ilości usuniętych wyrobów w poszczególnych etapach realizacji programu przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1. Ilość usuniętych wyrobów azbestowo-cementowych w trakcie realizacji programu usuwania azbestu

Rejon gminy	Termin realizacji programu usuwania wyrobów zawierających azbest		razem
	2008-2011r.	2012-2015r.	
	ilość [m ²]		
Miasto Czarna Woda	3337,48	1358,8	4696,28
Sołectwo Lubiki	140	195	335
Sołectwo Huta Kalna	0	0	0
razem	3477,48	1553,8	5031,28

7. Informacje o ilości i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Czarna Woda

Na podstawie informacji, które wpłynęły do Burmistrza Czarnej Wody od właścicieli i zarządców nieruchomości oraz informacji zawartych w Bazie Azbestowej (www.bazaazbestowa.pl) ustalono, że na terenie Gminy Czarna Woda występuje obecnie 18970,63 m² płyt azbestowo-cementowych falistych, tzw. eternitu.

Wyroby zawierające azbest w ilości 16225,76m², zlokalizowane są na 87 nieruchomościach należących do osób fizycznych. Około 740m² eternitu znajduje się na obiektach gminnych. Ponadto, z danych zawartych w Bazie Azbestowej (www.bazaazbestowa.pl) wynika, że 2744,87 m² płyt azbestowo-cementowych występuje na jednej nieruchomości należącej do spółki o osobowości prawnej.

Zestawienie ilości i miejsc występowania azbestu przedstawia tabela nr 2.

Tabela nr 2. Ilość i miejsca występowania wyrobów azbestowych na terenie Gminy Czarna Woda.

Rejon gminy	miejsca występowania			
	nieruchomości należące do osób fizycznych	nieruchomości należące do osób prawnych	budynki gminne	razem
	ilość [m ²]			
Miasto Czarna Woda	6517,16	2744,87	550	9812,03
Sołectwo Lubiki	6191,6			6191,6
Sołectwo Huta Kalna	3517		190	3707
			razem	19710,63

Szczegółowy wykaz właścicieli, zarządców i użytkowników nieruchomości, w których występują wyroby zawierające azbest przygotowany został w wersji elektronicznej i znajduje się w Referacie Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w Czarnej Wodzie.

8. Harmonogram usuwania wyrobów azbestowych w Gminie Czarna Woda w latach 2016-2019 z perspektywą na lata 2020-2032.

Harmonogram usuwania azbestu sporządzony został w oparciu o informacje złożone przez właścicieli nieruchomości, na których znajdują się wyroby azbestowe. Ponieważ większość mieszkańców planuje krótkoterminowo, np. z rocznym wyprzedzeniem, zaistniała konieczność oszacowania planowanej ilości usuwania azbestu. Zestawienie planowanej ilości usuwania azbestu przedstawia tabela nr 3.

Tabela nr 3. Harmonogram usuwania wyrobów azbestowych z terenu Gminy Czarna Woda

Rejon gminy	Termin realizacji programu usuwania wyrobów zawierających azbest		razem
	2016-2019r.	2020-2032r.	
	ilość [m ²]		
Miasto Czarna Woda	3500	6312,03	9812,03
Sołectwo Lubiki	2200	3991,6	6191,6
Sołectwo Huta Kalna	1500	2207	3707
razem	7200	12510,63	19710,63

Ponieważ harmonogram zawiera dane szacunkowe, ilość usuwanego azbestu uzależniona będzie od ilości zgłoszonych potrzeb mieszkańców w danym roku i możliwości finansowych gminy.

9. Finansowe aspekty realizacji programu.

W programie zakłada się, że usuwanie wyrobów zawierających azbest będzie się odbywać ze wsparciem finansowym gminy. Corocznie - w uchwale budżetowej - określana będzie kwota przeznaczona na to zadanie. Szczegółowe warunki pomocy finansowej dla osób podejmujących się usunięcia i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest określone zostaną odrębną uchwałą Rady Miejskiej określającą Regulamin udzielania dotacji celowej na przedsięwzięcia związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Czarna Woda.

W Gminie Czarna Woda zinwentaryzowano około 19710m² płyt azbestowych. Ponieważ ustalony graniczny termin realizacji zadania usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Polski nastąpi za 16 lat, rocznie usuwane powinno być ok. 1232 m² pokryć dachowych. Przyjmując, że łączny średni koszt usuwanych i unieszkodliwianych płyt falistych (eternitu) wynosi około 25,00 zł/m² (brutto) – wg cen obowiązujących w 2015 roku, należałoby rocznie przeznaczyć ze środków gminnych około 15 tys. zł.

W celu zwiększenia stopnia dofinansowania Gmina Czarna Woda będzie czynić starania, aby usuwanie azbestu było również dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku lub innych źródeł. Dofinansowanie z funduszy zewnętrznych odbywać się będzie na warunkach określonych przez instytucje zarządzające tymi funduszami.